

14 maart 2024

Een professionaliseringsplan vol nieuwe ideeën en kansen

Hoewel dit schooljaar nog op volle toeren draait, ben jij als directeur al druk bezig met de voorbereidingen van volgend schooljaar. Nascholingen vastleggen, een nascholingsplan schrijven, pedagogische studiedagen blokkeren en prioritaire doelen bepalen ... het zijn noodzakelijke schakels voor de vlotte start in september. Door jouw professionaliseringsplan tijdig voor te leggen aan het lokale overleg, zorg jij dat jouw beleid breed gedragen wordt.

Wil jij graag weten wat er decretaal bepaald werd? Benieuwd naar hoe jij jouw nascholingsplan naar een hoger niveau tilt en omvormt tot een echt professionaliseringsplan? In deze nieuwsbrief lees je er alles over.

Prioritaire doelen bepalen

De professionalisering van een team begint bij het bepalen van prioritaire doelen voor de komende jaren. Aan deze doelen hang je je professionaliseringsinitiatieven vast. Dit alles noteer je in een professionaliseringsplan. Jouw plan vat samen hoe jij lerende netwerken uitbouwt, hoe je externe professionalisering binnenhaalt en op welke manier interne professionalisering een plaats krijgt. Omschrijf jij in jouw plan hoe je de transfer maakt van de vormingen tot effectieve verandering op niveau van leraar en leerling? Dan zit je voor de doorlichting van jouw school zeker goed. Het ROK-kader (Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit) bepaalt immers dat het voortdurend leren van het schoolteam centraal moet staan. Daarnaast dienen professionaliseringsnoden gekoppeld te worden aan prioritaire doelen en dient er een effect te zijn op de onderwijsleerpraktijk.

Opgelet! Bewaak de draagkracht van je team door selectief te zijn in de prioritaire doelen. Je kan beter enkele doelen grondig uitwerken en hier een vaste werking voor uitbouwen. Te veel doelstellingen zorgen ervoor dat je team door de bomen het bos niet meer ziet.

Je ontvangt per schooljaar een nascholingsenveloppe. In de omzendbrief staat dat een school een professionaliseringsplan dient op te stellen, dat ook de aanpak en uitwerking van de aanvangsbegeleiding omschrijft. Een effectieve aanvangsbegeleiding is essentieel om onze nieuwe collega's een vliegende start te geven.

Verdere stappen in het plan

Denk eraan om de extra middelen voor nascholing rond ICT in te plannen. Je kan deze gebruiken tot juni 2026. Rol hiervoor een meerjarenplan uit en bevrage je team. Waaraan hebben jouw collega's nood? Komen er nieuwe programma's aan? Hoe krijg je iedereen mee aan boord? Door jouw aanpak voor meerdere jaren uit te stippelen en met je personeel te bespreken, bied je houvast en schep je duidelijke verwachtingen. Maak je doelen zo concreet mogelijk. Ben je op zoek naar mogelijke opleidingsinitiatieven of een makkelijke manier om jouw personeel te bevragen? Kijk zeker eens naar de website van Onderwijs Vlaanderen voor inspiratie. Ook je pedagogische begeleidingsdienst kan helpen bij het zoeken naar geschikte opleidingsinitiatieven en de opbouw van je professionaliseringsplan.

Samengevat: je professionaliseringsplan omvat dus zeker volgende onderdelen:

- Een duidelijke visie en een plan van aanpak voor de aanvangsbegeleiding van starters op jouw school. Vermeld wie je aanvangsbegeleider is en hoe die te werk gaat. Voorzie zeker de nodige opleiding!
 - Een overzicht van de professionaliseringsnoden van jouw team, zowel individueel als gemeenschappelijk. Je hoeft deze noden niet jaarlijks in kaart te brengen. Een vooraf bepaalde cyclus is wel nodig. Je kan dit overzicht bijvoorbeeld om de drie jaar opnieuw bekijken.
 - De prioritaire doelen van de school op korte en lange termijn.
 - Een planning van alle professionaliseringsinitiatieven van dit schooljaar, inclusief de invulling van de pedagogische studiedagen. Jouw plan vermeldt ook de effectieve toepassing van de nascholingen op de klasvloer. Een voorbeeld: twee leraren proberen in de klas uit wat ze leerden tijdens een nascholing. Op de volgende studiedag of personeelsvergadering koppelen ze hun ervaringen terug met het team. Nadien bepaalt het team samen hoe iedereen met het geleerde aan de slag kan.
- Let op! Het is niet nodig om telkens een externe spreker het woord te geven tijdens een studiedag. Je kan ook samen met jouw team één van je prioritaire doelen uitwerken en de leraren de kans geven om van elkaar te leren. Door tijd en ruimte te creëren voor samenwerking en leeransen, kom je tegemoet aan de hoge werkdruk.

Belangrijk is dat:

- het plan gebaseerd is op een gedeelde visie en op de prioriteiten van de school,
- het schoolteam betrokken is bij het opstellen van het professionaliseringsplan,
- het plan een financieel luik bevat. Dat geeft aan waar de middelen besteed worden.

Tot slot

Het LOC keurt het professionaliseringsplan goed. Is er geen LOC, dan keurt de personeelsvergadering het nascholingsplan goed. Door het professionaliseringsplan op te stellen in consensus met je team, zorg je ervoor dat de neuzen in dezelfde richting wijzen en iedereen goed weet waar de school mee bezig is. Zo zorg je ervoor dat je beleid als directeur gedragen wordt. Dat is pas echt samen school maken!